

Vyvěšeno dne: 19. 2. 2026

Svěšeno dne: 5. 3. 2026

Alena Filipová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **Pavel Nárožný**, t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Bělušice, Bělušice 66, zastoupen advokátem Mgr. Bohdanem Haltmarem, LL.M., Masarykovo náměstí 19/18, Zábřeh, proti žalované: **Vězeňská služba ČR, Věznice Mírov**, Mírov 27/10, o žalobě na ochranu před nezákonnými zásahy žalované, v řízení o kasačních stížnostech žalobce proti výrokům II, IV, V, VI a VII a žalované proti výrokům I a III rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 19. 6. 2025, čj. 65 A 59/2023-175,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se z a m í t á**.
- II. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 19. 6. 2025, čj. 65 A 59/2023-175, **se** ve výrocích III a VIII **ru š í** a věc **se** v rozsahu tohoto zrušení **v r a c í** krajskému soudu k dalšímu řízení.
- III. Kasační stížnost žalované **se z a m í t á** v části směřující proti výroku I rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 19. 6. 2025, čj. 65 A 59/2023-175.
- IV. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- V. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Bohdanu Haltmarovi, LL.M., **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši **15 210 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

- [1] Shora označeným rozsudkem rozhodl krajský soud následovně:

- I. Umístění žalobce k výkonu trestu odnětí svobody na cele č. 401 ve Věznici Mírov v období od 25. 4. 2022 do 14. 10. 2024 ve dnech, kdy byla tato cela obsazena celkem 24 odsouzenými, a tudíž na žalobce připadla ubytovací plocha menší než 3 m², **bylo nezákonným zásahem** žalované.
- II. Ve zbylém rozsahu **se** žaloba týkající se plochy cely č. 401 **zamítá**.
- III. Neumožnění žalobci uvařit si během výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov v období od 15. 9. 2021 do 14. 10. 2024 vodu přímo na cele **bylo nezákonným zásahem** žalované.
- IV. Žaloba, aby soud určil, že bylo nezákonným zásahem žalované nezabezpečení žalobci během výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov v období od 23. 1. 2020 do 14. 10. 2024 hygienických potřeb v podobě pravidelných dodávek mýdla na praní, toaletního mýdla, kartáčku, zubní pasty a toaletního papíru, všeho v potřebném množství, **se zamítá**.
- V. Žaloba, aby soud určil, že bylo nezákonným zásahem žalované nezabezpečení žalobci během výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov v období od 23. 1. 2020 do 14. 10. 2024 masti na promazávání obličejů dle vlastního výběru a od 30. 3. 2022 do 14. 10. 2024 masti Indulona 64 na ruce, **se zamítá**.
- VI. Žaloba, aby soud určil, že bylo nezákonným zásahem žalované neumožnění žalobci během výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov v období od 4. 4. 2022 do 14. 10. 2024 koupání dvakrát týdně o minimální délce jednoho koupání 10 minut, **se zamítá**.
- VII. Žaloba, aby soud určil, že bylo nezákonným zásahem, že žalovaná žalobce během výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov od 23. 1. 2020 do 14. 10. 2024 diskriminovala neumožněním přijímat hygienické balíčky od Rodiny obětí české justice – spolek, zatímco jiní odsouzení mohli přijímat hygienické balíčky od Armády spásy, **se zamítá**.
- VIII. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

2. Kasační stížnosti, vyjádření účastníků

2.1 Kasační stížnost žalobce

[2] **Žalobce** (stěžovatel) napadl **výroky II, IV, V, VI a VII** rozsudku krajského soudu kasační stížností.

[3] Podle stěžovatele krajský soud ve **výroku II** nesprávně posoudil otázku aplikace § 17 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (ŘVTOS), nedostatečně zjistil skutkový stav ohledně podmínek na cele č. 401 a neprovedl stěžovatelem navržené důkazy, což vedlo k vydání nezákonného rozhodnutí.

[4] Výrok II napadeného rozsudku znamená, že není nezákonným zásahem žalované (Vězeňské služby), jestliže na stěžovatele připadala ubytovací plocha cely větší než 3 m² (ale zároveň menší než 4 m²). Krajský soud chybně uzavřel, že byly splněny podmínky pro omezení ubytovací plochy pod 4 m² ve smyslu § 17 odst. 7 ŘVTOS. Podle stěžovatele je v případě zvýšené ostrahy vyloučeno použití citovaného ustanovení. Místo něj se aplikuje § 17 odst. 6 ŘVTOS, a proto není možné, aby ubytovací kapacita pro jednoho odsouzeného klesla pod 4 m². Odsouzení umístění ve zvýšené ostraze podléhají mnohem přísnějšímu režimu. Také mají vyšší výměry trestu odnětí svobody (TOS). Je proto nutné, aby podlahová plocha měla vyšší standardy.

[5] I kdyby měl být aplikován § 17 odst. 7 ŘVTOS, měla být zkoumána naplněnost jiných věznic. Bylo-li by dostačující pouhé konstatování, že věznice stejného typu jsou v rámci ČR obsazeny nad 100 % kapacity, mohlo by to vést k absurdním závěrům. Např. při obsazenosti čtyř věznic na 130 % kapacity a dvou věznic na 50 % kapacity by se odsouzení v řadě věznic těsnili

pokračování

na prostoru pod 4 m², zatímco ve zbylých dvou věznicích by měli i dvojnásobnou ubytovací plochu na osobu. Krajský soud měl vzít v úvahu volnou kapacitu ve věznici v Karviné či Valdicích. Také pochybil, neboť neprovedl důkazy statistickými ročenkami VS ČR za období let 2021-2023 ani týdenními a měsíčními statistikami.

[6] Stěžovatel poukázal na chybu ve výpočtu Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj (KÚ), spočívající v tom, že KÚ při výpočtu uvádí délku stěny, na níž se nachází katr, o celkové délce 8,67 m namísto reálné délky 7,83 m. Podle stěžovatele byl mylně připočten úsek 0,84 m, jenž připadá na WC blok. Odchytku lze prokázat osobním měřením stěžovatele a jeho spoluvězňů a svědčí o ní i umístěný nábytek na stěně s katrem. Krajský soud pochybil, jestliže nevyslechl svědky.

[7] Podlahová výměra cely č. 401 neodpovídala požadavkům Evropských vězeňských pravidel (EVP) ani judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (ESLP; rozsudek ze dne 16. 7. 2009, *Sulejmanović proti Itálii*, č. 22635/03). Podlahová plocha cely a délka období, v němž v ní stěžovatel musel pobývat při 24 věznicích, zakládá nelidské a ponižující zacházení. Pozitivní faktory kompenzující omezený prostor v cele nebyly dostatečné.

[8] Stěžovatel na cele neměl dostatek prostoru k pohybu z důvodu přeplněnosti nábytkem. Cela ani WC nebyly uspokojivě odvětrávány a nebyly splněny podmínky vyhlášky č. 6/2003 Sb. Stěžovatel neměl ani dostatek soukromí, neboť umyvadla byla umístěna na cele volně v prostoru. Při mytí intimních partií byl stěžovatel vystaven pohledu spoluvězňů.

[9] Krajský soud **ve výroku IV** nesprávně posoudil povinnost Vězeňské služby zabezpečovat odsouzeným hygienické potřeby, dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním na základě chybně a nedostatečně zjištěného skutkového stavu a neprovedl stěžovatelem navržené důkazy.

[10] Stěžovatel nedostával mýdlo. Toaletní papír dostával dvakrát měsíčně po dvou kusech, což pro něj bylo nedostatečné. Povinnost vydávat konkrétní hygienické potřeby je stanovena v čl. 16 odst. 2, 3 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR (NGŘ) č. 6/2012 a plyne i ze stanoviska Veřejného ochránce práv (VOP), EVP, pravidel Nelsona Mandely, § 21 ŘVTOS či rozsudku ESLP ze dne 28. 2. 2012, *Melnitis proti Lotyšsku*, č. 30779/05. Stěžovatel opakovaně upozorňoval na nedostatek hygienických prostředků. Nebyl vyslechnut svědek – spoluvězeň, jenž by dosvědčil, že mýdlo dostávali pouze pracující vězni a nebylo poskytováno dostatečné množství toaletního papíru. Nebyl vyslechnut ani stěžovatel, ač navrhoval svůj účastnický výslech.

[11] Krajský soud **ve výroku V** nerozhodl o žalobním návrhu, neboť stěžovatel nežádal zabezpečení mastí Vězeňskou službou, ale umožnění obstarat si masti na promazávání obličejů a rukou. Krajský soud žalobu zamítl z důvodu, že masti byly stěžovateli lékařem toliko doporučeny. Ze zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, plyne princip dobrovolnosti, který je základním instrumentem pro navržení vhodného léčebného postupu. Doporučené masti nebyly na předpis, a proto bylo doporučení plně dostačující k tomu, aby bylo stěžovateli umožněno obstarat si tyto masti (aby mu mohly být zaslány).

[12] Stěžovatel nesouhlasí ani s **výrokem VI** napadeného rozsudku. Ohledně délky koupání nelze postupovat svévolně. Pracujícím Vězeňská služba dovoluje sprchování 20 minut denně, k čemuž stěžovatel navrhoval výslech svůj i svědků. Odsouzení měli nerovné postavení. Krátké vlasy nosí stěžovatel z důvodu, že nedostává šampon. Čas 4:30 minut by byl v pořádku, tekla-li by teplá voda hned od začátku a mohl-li by si stěžovatel v případě potřeby vodu zastavit a sprchu přerušit. Problematické je také to, že ve sprše chybí sprchovací hadice a na patře byl nízký tlak. K tomu stěžovatel opět odkázal na zprávu VOP.

[13] Stěžovatel namítá také nesprávnost **výroku VII** napadeného rozsudku. Od počátku

poukazoval na diskriminaci ohledně (ne)vydávání balíčků. Svá tvrzení dokládal podáními ke krajskému a vrchnímu státnímu zastupitelství (KSZ, VSZ), sdělením vychovatele a kaplana. Neprovedení posledně zmíněného důkazu krajský soud ani nezdůvodnil. V dubnu 2022 obdržel stěžovatelův spoluvězeň Mgr. Tretyakov „H“ balíček od Armády spásy, aniž si o něj požádal. Stěžovateli nebylo umožněno převzít balíček shodného obsahu od spolku Rodina obětí české justice (ROČJ). Vězeňská služba svůj přístup přehodnotila v květnu 2022 a stěžovatel dostal od vychovatele jelení lůj, houbičky na nádobí a krém na ruce. Není mu zřejmé, z čeho krajský soud vyvozuje „*přesvědčivé tvrzení Vězeňské služby*“, které se neopírá o žádné důkazy.

[14] Podle stěžovatele krajský soud porušil čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech (EÚLP), čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (LZPS) a § 36 odst. 1 s. ř. s. Zatížil tak řízení vadou, která mohla mít vliv na rozhodnutí ve věci samé.

[15] Stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil **výroky II, IV, V, VI a VII** napadeného rozsudku a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

2.2 Vyjádření Vězeňské služby ke kasační stížnosti stěžovatele

[16] Podle Vězeňské služby krajský soud postupoval správně, jestliže žalobu v zásadích uvedených ve **výrocích II, IV, V, VI a VII** zamítl. Tvrzení stěžovatele ohledně „*těsnosti*“ cely jsou účelová a nevěrohodná. Z rozsudku krajského soudu ze dne 5. 11. 2024, čj. 65 A 55/2024-72, plyne, že stěžovatel usiloval o zastavení cely dalším nábytkem bez ohledu na ostatní odsouzené.

2.3 Replika stěžovatele k vyjádření Vězeňské služby

[17] Podle stěžovatele je vyjádření Vězeňské služby zavádějící. Stěžovatel usiloval o další skříňku v cele č. 401, ale tak, aby byla umístěna na jeho současnou skříňku, tedy bez vlivu na podlahovou plochu. Stěžovatel fakticky pobýval 23 hodin denně na cele a neměl možnost pohybovat se volně po chodbě ani jít kdykoliv do kulturní místnosti jako odsouzený ve věznici s ostrahou. Krajský soud nedostatečně zdůvodnil neprovedení důkazů navrhaných stěžovatelem ohledně měření cely. Prostor katru nelze započítat do podlahové plochy cely.

2.4 Kasační stížnost Vězeňské služby

[18] **Vězeňská služba** napadla **výroky I a III** rozsudku krajského soudu kasační stížností.

[19] Namítá nezákonnost **výroku I** napadeného rozsudku, neboť krajský soud měl v závěru o výpočtu podlahové plochy zohlednit střední souřadnicovou chybu (0,04 m), a teprve pak stanovit podlahovou plochu cely č. 401. Výsledný výpočet je zkreslený. Krajský soud (v návaznosti na situační výkres KÚ) zahrnuje do odečítané plochy i plochu výklenku, což je neakceptovatelné.

[20] Krajský soud zjistil skutkový stav nesprávně a nedostatečně a **výrok III** napadeného rozsudku je nezákonný. Na užívání konvice stěžovatel nemá právní nárok. Vězeňská služba splnila svou povinnost výdeje horké vody k přípravě nápojů tím, že umístila na chodbu oddílu varný hrnec s permanentně dohřívanou vřelou vodou. Stěžovatel prokazatelně věděl, z jakého důvodu byly konvice odsouzeným odebrány (zjištění revizního technika o jejich nevyhovujícím stavu a nedostatek náhradních varných konvic). Vězeňská služba tedy dočasně nahradila možnost uvařit si vřelou vodu na cele. Z nařízení vedoucího oddělení výkonu trestu ze dne 20. 9. 2021 žádná časová neomezenost (trvalost) odebrání varných konvic neplyne. Z pouhé skutečnosti, že opatření nebylo krátkodobé a stěžovatelem je vnímáno jako diskomfortní, nelze usuzovat, že Vězeňská služba odstranila konvice trvale. Stěžovatelův pobyt ve výkonu trestu odnětí svobody (VTOS) s sebou přirozeně nese omezení plynoucí z dynamiky provozu ve věznici.

[21] Vězeňská služba navrhl, aby NSS zrušil **výroky I a III** rozsudku krajského soudu a věc

pokračování

mu vrátil k dalšímu řízení.

2.5 Vyjádření stěžovatele ke kasační stížnosti Vězeňské služby

[22] Podle stěžovatele krajský soud nepochybil, nezohlednil-li tzv. střední souřadnicovou chybu. Ta by mohla být zohledněna i ve prospěch stěžovatele. Stěžovatel trvá na tom, že je správný jeho výpočet. Vzhledem k tomu, že se závěry krajského soudu nesouhlasí ani jeden z účastníků, navrhuje stěžovatel kontrolní měření. Katr je uzamčený a odsouzení jej nemohou používat pro svou potřebu. Stěžovatel souhlasí s **výrokem I** krajského soudu, avšak zároveň podle něj nebyl správně zjištěn skutkový stav. **Výrok III** napadeného rozsudku je správný. Jednalo-li se u ohřevu vody o stav od roku 2021, nelze jej označit za dočasný, nýbrž za opatření trvalé povahy. Podle čl. 7 odst. 13 aktualizovaného vnitřního řádu (ze dne 31. 7. 2025) nemají odsouzení nárok na rychlovarné konvice; čl. 6 odst. 12 byl zrušen. Povinnost Vězeňské služby zajistit rychlovarné konvice pro odsouzené plyne i z § 15 odst. 1 ŘVTOS a § 2 odst. 2 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (ZVTOS). Stěžovatel navrhl, aby NSS kasační stížnost Vězeňské služby zamítl.

3. Právní hodnocení

[23] NSS se postupně zabýval zákonností jednotlivých výroků napadeného rozsudku. Ke každému z nich pak učinil závěr o (ne)důvodnosti kasačních námitek stěžovatele či Vězeňské služby.

[24] NSS předesílá, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná. Kasační stížnost Vězeňské služby je důvodná v rozsahu směřujícím proti výroku III napadeného rozsudku; ve zbytku je nedůvodná.

3.1 K výroku I napadeného rozsudku – podlahová plocha cely

[25] **Vězeňská služba** jednak namítla, že krajský soud měl ve výpočtu podlahové plochy cely č. 401 zohlednit střední souřadnicovou chybu, jednak měl být do podlahové plochy započten také výklenek za katrem.

[26] NSS ze soudního spisu zjistil následující podstatné skutečnosti. Podle technické zprávy KÚ byla cela zaměřena v místním souřadnicovém systému s polohovou přesností střední souřadnicové chyby 0,04 m. Podlahová plocha byla po odečtení plochy umyvadel vypočtena na 71,3396 m². Krajský soud zaslal dokumentaci k určení podlahové plochy oběma účastníkům na vědomí. Při jednání dne 30. 4. 2025 krajský soud sdělil účastníkům, že při podlahové ploše cely 71,3396 m² by činila plocha pro jednoho odsouzeného 2,9725 m² při obsazenosti 24 odsouzenými a 3,0813 m² při obsazenosti 23 odsouzenými. V řízení před krajským soudem Vězeňská služba nevznesla argument, že krajský soud měl zohlednit střední souřadnicovou chybu (a to ani písemně, ani při jednáních).

[27] NSS připomíná, že kasační námitka není přípustná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Citované ustanovení má zajistit, aby výhrady účastníků řízení byly nejprve projednány krajským soudem. NSS přezkoumává již pouze zákonnost jeho závěrů k jednotlivým skutkovým a právním otázkám, jež byly v řízení o žalobě předloženy. Pokud by bylo v řízení před NSS připuštěno uplatnění skutkových a právních novot (srov. též ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s.), vedlo by to fakticky k popření kasačního principu mimořádného opravného prostředku (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2008, čj. 8 Afs 48/2006-155, č. 1743/2009 Sb. NSS).

[28] Argument o nezohlednění střední souřadnicové chyby při výpočtu podlahové plochy uvedla Vězeňská služba teprve v řízení o kasační stížnosti, ačkoliv jej mohla uplatnit již v řízení před krajským soudem. Dokumentace o výpočtu podlahové plochy jí byla doručena dne 7. 4. 2025

a způsob přepočtu podlahové plochy na jednoho vězně krajský soud vysvětlil u jednání dne 30. 4. 2025. Následovalo ještě další jednání dne 19. 6. 2025. Vězeňská služba tedy měla dostatek prostoru k tomu, aby vznesla svůj argument týkající se střední souřadnicové chyby, přesto tak neučinila. Za popsanych okolností hodnotil NSS tuto dílčí kasační námitku jako novou, nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., a proto se jí věcně nezabýval.

[29] Vězeňská služba dále namítla, že podlahová plocha cely má zahrnovat též výklenek u vchodových dveří. Tato dílčí námitka je podle NSS na hranici přípustnosti, neboť nereaguje na podstatu právního názoru krajského soudu. Ten totiž v bodě 70 napadeného rozsudku uvedl, že neměl důvod zabývat se otázkou výklenku podrobněji. I kdyby jeho výměra byla do podlahové plochy cely započtena, i nadále by plocha na jednoho odsouzeného při obsazenosti 24 odsouzenými nevyhovovala požadavku § 17 odst. 7 ŘVTOS. Naopak, při obsazenosti cely 23 odsouzenými by (i nadále) rozměr vyhovoval. Jinými slovy, plocha výklenku nemohla na výsledném hodnocení nic změnit. Závěr krajského soudu je podle NSS logický a podložený výpočtem. Dílčí námitka Vězeňské služby týkající se plochy výklenku je tedy podle NSS nedůvodná.

[30] NSS poznamenává, že neshledal důvod k doplnění dokazování o kontrolní měření, jak navrhoval stěžovatel (k ploše cely podrobněji též níže), neboť by to bylo nadbytečné.

3.2 K **výroku II** napadeného rozsudku – podlahová plocha cely a podmínky v ní

[31] **Stěžovatel** namítl nesprávnou aplikaci § 17 ŘVTOS, nedostatečné zjištění skutkového stavu ohledně podmínek na cele č. 401 a vadu spočívající v tom, že krajský soud neprovedl navržené důkazy.

Krajský soud správně aplikoval § 17 ŘVTOS

[32] Podle stěžovatele měl být aplikován § 17 odst. 6, nikoliv odst. 7 ŘVTOS. I kdyby měl být aplikován § 17 odst. 7 ŘVTOS, stejně podle něj nebyly splněny podmínky pro omezení ubytovací plochy pod 4 m².

[33] Na stěžovatelovy argumenty již podrobně odpověděl krajský soud. NSS se s jeho názorem ztotožňuje.

[34] Podle § 17 odst. 6 ŘVTOS *musí v ubytovací místnosti určené pro ubytování více odsouzených na jednoho odsouzeného připadat ubytovací plocha nejméně 4 m². Cela nebo ložnice určená k ubytování pouze jedné osoby nesmí mít ubytovací plochu menší než 6 m².*

[35] Podle § 17 odst. 7 ŘVTOS, ve znění účinném od 25. 4. 2022 do 31. 12. 2023, *umístit odsouzeného do cely nebo ložnice, v níž na něho případně ubytovací plocha menší, než je uvedeno v odstavci 6, lze pouze tehdy, když celkový počet odsouzených vykonávajících trest ve věznicích téhož základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou v České republice neumožní z důvodu nedostatečné ubytovací kapacity dodržet ubytovací plochu stanovenou podle odstavce 6. Ubytovací plocha připadající na jednoho odsouzeného nesmí být menší než 3 m².*

[36] Podle § 17 odst. 7 písm. a) ŘVTOS, ve znění účinném od 1. 1. 2024, *do cely nebo ložnice, v níž na odsouzeného připadne ubytovací plocha menší než ubytovací plocha stanovená podle odstavce 6, nikoli však menší než 3 m², lze umístit odsouzeného nevykonávajícího trest ve specializovaném oddílu pouze tehdy, pokud celkový počet takových odsouzených vykonávajících trest ve věznicích téhož základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou neumožní z důvodu nedostatečné ubytovací kapacity dodržet ubytovací plochu stanovenou podle odstavce 6; do celkové plochy téhož základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou se nezapočítává ubytovací plocha specializovaných oddílů.*

[37] Pojem „*věznice téhož základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou*“, užitý v § 17 odst. 7

pokračování

ŘVTOS, je obecnou kategorií, která zahrnuje jak věznice s ostrahou, tak věznice se zvýšenou ostrahou. Právě proto zákon hovoří o věznicích toho kterého „základního typu“ (jenž je aktuálně v ČR spojen s ostrahou – ať již „základní“, či zvýšenou; k typům věznic viz § 56 odst. 1, 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník).

[38] NSS nesouhlasí s názorem stěžovatele, že v případě zvýšené ostrahy je vyloučena aplikace § 17 odst. 7 ŘVTOS. Výklad stěžovatele nemá oporu v právních předpisech. Zákon ani podzákonné předpisy neodvozují standardy podlahové plochy od toho, že odsouzený je vzhledem k závažnosti trestné činnosti zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle NSS by postrádalo logiku, aby pachatelé výrazně závažnější trestné činnosti měli automaticky nárok na lepší podmínky VTOS (v podobě garance větší podlahové plochy) než pachatelé méně závažných trestných činů. Z pohledu výše citovaných ustanovení nehraje předpokládaná délka VTOS žádnou roli.

[39] NSS souhlasí s krajským soudem, že z citovaných (ani žádných jiných) ustanovení neplyne povinnost Vězeňské služby zjišťovat nad rámec celkové obsazenosti věznic daného typu, zda kapacita jiné konkrétní věznice umožňuje dodržet § 17 odst. 6 ŘVTOS. Jak výstižně uvedl již krajský soud v bodě 55 napadeného rozsudku, zákon ani ŘVTOS neukládají povinnost rovnoměrného využití kapacity všech věznic konkrétního typu. To by ani nebylo prakticky proveditelné, a to vzhledem k proměnlivosti délky trestů odsouzených, existenci specializovaných oddílů věznic a řady dalších okolností, na něž musí Vězeňská služba brát zřetel (a operativně reagovat) v zájmu zabezpečení svých úkolů a plnění účelu VTOS.

[40] Stěžovatelův příklad „*ad absurdum*“, týkající se kapacity věznic, považuje NSS za pouhou spekulaci, která nemá odraz ve statistikách obsazenosti věznic. Ani stěžovatelem tvrzené údaje o naplněnosti věznic Valdice a Karviná se jeho hypotetickému příkladu neblížily, neboť se obsazenost v nich v období let 2022-2023 pohybovala v rozmezí 89,70 – 99,45 % (zatímco stěžovatel teoretizoval o přeplněných věznicích, vedle nichž by existovaly věznice naplněné toliko z 50 %).

[41] Za popsanych okolností bylo nadbytečné, aby krajský soud prováděl důkazy statistickými ročenkami Vězeňské služby, jak navrhoval stěžovatel. Krajský soud v bodě 56 napadeného rozsudku přiléhavě poznamenal, že tvrzené skutečnosti a navrhované důkazy neměly relevantní souvislost s předmětem řízení.

[42] Naopak bylo namístě, aby krajský soud hodnotil, zda byla splněna podmínka podle § 17 odst. 7, resp. ode dne 1. 1. 2024 podle § 17 odst. 7 písm. a) ŘVTOS. Ze statistik vězněných osob doložených Vězeňskou službou vyplynulo, že po celé rozhodné období byla celková obsazenost věznic typu zvýšená ostraha (STANDARD – muži) vyšší než 100 %. U Věznice Mírov byla vždy celková obsazenost o několik procentních bodů nad celorepublikovým průměrem (podrobněji viz bod 54 napadeného rozsudku). Popsaná skutková zjištění stěžovatel nezpochybňoval.

[43] Krajský soud dospěl ke správnému závěru, že podmínky citovaného ustanovení byly splněny. Celkový počet odsouzených vykonávajících trest ve věznicích se zvýšenou ostrahou v ČR neumožňoval – z důvodu nedostatečné ubytovací kapacity – dodržet ve Věznici Mírov ubytovací plochu stanovenou v § 17 odst. 6 ŘVTOS.

[44] NSS uzavírá, že dílčí námitky týkající se nesprávné aplikace § 17 ŘVTOS a souvisejícího neprovedení dokazování nejsou důvodné.

KÚ provedl správný výpočet podlahové plochy cely

[45] Stěžovatel dále namítl chybný výpočet podlahové plochy cely. Okolnosti zjišťování podlahové plochy cely popsal krajský soud v bodech 58-69 napadeného rozsudku. Závěry tam uvedené jsou zevrubné a logicky zdůvodněné. NSS s nimi souhlasí a v podrobnostech na ně

odkazuje.

[46] S ohledem na nepravidelný tvar cely krajský soud usoudil, že ke zjištění její výměry je třeba odborných znalostí, a proto vyžádal odborné vyjádření od KÚ. Podlahová plocha cely č. 401 byla zaměřena za účasti zástupců obou účastníků. Měření bylo provedeno s přesností střední souřadnicové chyby 0,04 m a doplňkové a kontrolní délkové míry byly provedeny měřickým pásmem (oboje mělo platnou kalibraci). Výpočet byl následně proveden geodetickým softwarem (pomocí souřadnic lomových bodů místnosti). Po odečtu plochy zdi oddělených WC a umyvadel krajský soud zjistil, že plocha cely činí 71,3396 m². V případě plné obsazenosti cely by tak na jednoho odsouzeného připadala ubytovací plocha 2,9725 m², v případě obsazení cely 23 odsouzenými se již jedná o plochu 3,1017 m².

[47] Stěžovatel uplatnil proti provedeným důkazům řadu námitek, mimo jiné tvrdil údajné mylné připočtení úseku 0,84 m, jenž připadá na WC blok. KÚ (k dotazům krajského soudu) odpověděl na veškeré argumenty stěžovatele. Vyvrátil, že by do výpočtů dosazoval špatné vzdálenosti. Také vysvětlil, že v technické zprávě jsou uvedeny souřadnice rohů místnosti, které je možné dosadit do obecného vzorce a nezávisle ověřit správnost výpočtu. Sám stěžovatel navrhl alternativní způsob výpočtu plochy cely pomocí rozdělení do dvou trojúhelníků, který je v principu správný. Stěžovatel se však dopustil chyby, „*neboť zatímco výpočet plochy 1. trojúhelníka, určeného stranami 9,86 m, 6,87 m a 12,56 m je správný, do výpočtu 2. trojúhelníka byla nesprávně zadána délka strany mezi body 6 a 7, do které nebyla započítána vzdálenost od rohu WC k rohu místnosti. Celková délka činí 7,83 m + 0,84 m = 8,67 m. Délky stran druhého trojúhelníka jsou tedy 9,45 m, 8,67 m a 12,56 m, nikoliv 9,45 m, 7,83 m a 12,56 m. Plocha druhého trojúhelníka má tak správně být 40,93 m², nikoliv 36,95 m², jak uvádí žalobce*“. Od takto vypočtené plochy se odečte plocha WC a umyvadel. Drobný rozdíl ve výsledku je způsoben zaokrouhlováním a tím, že do výpočtu byly zadány naměřené délky, které ovšem byly toliko kontrolní (zatímco software pracoval se souřadnicemi lomových bodů).

[48] NSS považuje námitky ohledně výpočtu podlahové plochy za vyvrácené, resp. nedůvodné, a to navzdory tomu, že stěžovatel na svém stanovisku trvá a odmítá svou chybu ve výpočtu. Za popsané situace bylo jakékoliv další dokazování nadbytečné (NSS pro úplnost připomíná, že stěžovatel navrhoval výpovědi svědků jednak ohledně provedení měření stěžovatelem a jeho spoluvězni, jednak o situaci na cele). Krajský soud tedy nepochybil, neprovedl-li navržené důkazy. Stěžovatelem uváděné rozměry a rozestavení nábytku u „řešené“ zdi považuje NSS za daných okolností za bezpředmětné.

Pozitivní faktory kompenzující omezený prostor na cele byly dostatečné

[49] Stěžovatel uplatnil řadu dalších dílčích námitek. Také na ně odpověděl krajský soud v napadeném rozsudku a vyšel přitom z judikatury ESLP (viz zejm. body 71-77 napadeného rozsudku) i EVP. NSS s jeho názorem souhlasí a v podrobnostech na něj odkazuje. Lze shrnout, že i přes stěžovatelovy námitky shledal krajský soud řadu pozitivních faktorů, jež kompenzují omezené přidělení osobního prostoru (a to i ve světle rozsudku ESLP ve věci *Sulejmanović proti Itálii*, který stěžovatel zmínil v kasační stížnosti).

[50] NSS se neztotožňuje s názorem stěžovatele, že cela byla přeplněna nábytkem. Z dokumentace místního šetření plyne, že v místnosti bylo možné běžně se pohybovat. Nábytek byl účelně rozmístěn podél stěn, jen stolky a židle se nacházely v prostoru, nicméně pohybu osob nebránily. Cela tedy poskytovala dostatek nezastavěného místa (srov. bod 10 rozsudku NSS ze dne 16. 2. 2024, čj. 10 As 241/2022-43, rozsudek velkého senátu ze dne 20. 10. 2016, *Muršić proti Chorvatsku*, stížnost č. 7334/13, bod 114).

[51] V cele č. 401 byl dostatek přirozeného (čtyři velká okna) i umělého světla. Také množství čerstvého vzduchu a odvětrávání zmíněnými okny bylo dostačující. Sám stěžovatel u jednání

pokračování

konaného u krajského soudu dne 30. 4. 2025 uvedl, že odvětrávání cely nepovažoval za problematické, ale vadilo mu odvětrávání WC bloků. V tomto ohledu byl ovšem krajským soudem správně poučen, že se jedná o nové tvrzení, které překračuje rámec tohoto řízení (jinými slovy, takový zásah stěžovatel v žalobě nevymezil). NSS nepřehlédln, že podle zástupce stěžovatele bylo popsání tvrzení uplatněno v kontextu nevyhovujících podmínek na cele. Ani tento argumentační obrat však nemůže nic změnit na tom, že cela je dobře větrána čtyřmi velkými okny a samotné podmínky odvětrávání WC překračují žalobní tvrzení, a tedy i předmět tohoto řízení (jenž vymezil sám stěžovatel; srov. bod 8 rozsudku NSS ze dne 21. 12. 2023, čj. 3 As 127/2022-55). Proto bylo irelevantní, aby krajský soud (či NSS) blíže zkoumal, zda je WC odvětráváno v souladu s vyhláškou č. 6/2003 Sb.

[52] Dalším pozitivním aspektem bylo vhodné a racionálně uspořádané sociální zařízení (stavebně oddělená tři WC a čtyři umyvadla situovaná u zdi přiléhající k WC). NSS nemůže stěžovateli přisvědčit, že měl nedostatek soukromí při užívání sociálního zařízení. Zaprvé, WC byla oddělena zdmi a dveřmi a poskytovala stěžovateli soukromí. Zadruhé, stěžovatel měl k dispozici přímo na cele čtyři umyvadla situovaná běžným způsobem u zdi, nikoliv „*veřejně na odiv*“, jak se snažil tvrdit. Zatřetí, stěžovatel měl možnost pravidelně se sprchovat, a tedy standardním způsobem provést hygienu intimních partií (podrobněji viz níže).

[53] Stěžovatel měl také vícero možností trávit čas aktivitami mimo celu, a to venku či v jiných prostorách oddílu (což v řízení před krajským soudem nijak nezpochybňoval), v omezené míře mohl využívat internet. Teprve v replice k vyjádření Vězeňské služby uvedl, že „*fakticky pobýval 23 hodin denně na cele*“. Vzhledem k provedenému dokazování považuje NSS toto tvrzení za vyvrácené.

[54] Stěžovatel nebyl zařazen k výkonu práce, a tedy mohl užívat většího prostoru na cele tehdy, odešli-li jiní odsouzení do zaměstnání. Stěžovatel sice zpochybňoval pravidelnost odchodu pracovních zařazených k výkonu práce, samotnou skutečnost, že zhruba polovina odsouzených na cele byla pracovních zařazena a do práce (alespoň někdy) odcházela, však nezpochybnil.

[55] NSS souhlasí také s názorem krajského soudu, že nebylo třeba zcela přesně zjišťovat skutečnosti týkající se způsobu odvětrávání WC (viz výše), míry, v níž mohl stěžovatel využívat kulturní místnost, kouření jiného odsouzeného na WC či toho, zda se stěžovateli vešel cvičební úbor do jeho skříňky, kde měl uloženy písemnosti. Odpovědi na tyto (relativně okrajové) aspekty, i pokud by hovořily čistě ve prospěch stěžovatele (což NSS nehodnotí), nemohly zvrátit závěr, že byla prokázána (resp. stěžovatelem nebyla vyvrácena) existence řady pozitivních faktorů, jež kompenzovaly stěžovateli omezený prostor na cele.

[56] NSS připomíná, že krajský soud žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, týkajícím se nedostatečné podlahové plochy, částečně vyhověl ve výroku I napadeného rozsudku (neboť při ubytování více než 23 osob na cele nesplňovala podlahová plocha požadavek § 17 odst. 7 ŘVTOŠ, tj. min. 3 m² na jednoho odsouzeného). Pozitivními kompenzačními faktory a judikaturou ESLP se krajský soud zabýval, neboť stěžovatel tvrdil, že na jednoho odsouzeného by měla připadat plocha cely nejméně 4 m². Proto krajský soud pojednal o tom, že existovala řada aspektů, které kompenzovaly skutečnost, že na stěžovatele připadala plocha menší.

[57] NSS uzavírá, že žádná z dílčích námitek, směřujících proti zákonnosti výroku II napadeného rozsudku, není důvodná.

3.3 K výroku III napadeného rozsudku – obřev vody k přípravě nápojů

[58] **Vězeňská služba** namítla nesprávné a nedostatečné zjištění skutkového stavu krajským soudem a chybné posouzení otázky, zda splnila svou povinnost výdeje horké vody k přípravě nápojů.

[59] NSS rekapituluje podstatné skutečnosti plynoucí ze soudního spisu.

- V žalobě stěžovatel uvedl, že varné konvice byly dne 15. 9. 2021, ještě v záruční době, bez náhrady odebrány pro tvrzený nevyhovující stav, aniž byly reklamovány. Nahrazeny byly roznosem „*teplé (ne vřelé) vody z varných hrnců dvakrát denně 3 dcl*“, od konce roku 2022 třikrát denně.
- V doplnění žaloby stěžovatel dodal, že zásah spatřuje ve „*znemožnění uvařit si vřelou vodu v rychlovarné konvici, popř. si vřelou vodu obstarat v potřebném množství a teplotě jiným způsobem, což je v rozporu s § 15 odst. 1 ŘV/TOS*“. Voda z varných hrnců nebyla vřelá. Stěžovatel poukázal na to, že mu po odebrání žlučníku bylo doporučeno pít čaje. Roznášené množství vody nebylo dostatečné. Vězeňská služba stěžovateli sdělila, že bylo vyraženo šest varných konvic z důvodu ztráty jejich technických vlastností, poškození a nemožnosti opravy, a to na základě provedené revize. Stěžovatel navrhl, aby krajský soud vydal rozsudek, že „*se zakazuje pokračovat v nezákonném zásahu spočívajícím v nemožnění žalobci uvařit si vřelou vodu v rychlovarné konvici, indukčním vařiči, popř. si vřelou vodu obstarat v pro něj potřebném množství a teplotě jiným způsobem*“.
- Vězeňská služba ve vyjádření k žalobě uvedla, že se nedopustila nezákonného zásahu, neboť zajistila vřelou vodu na přípravu nápojů třikrát denně prostřednictvím varného hrnce umístěného na chodbě oddílu podle relevantních předpisů. Organizace výdeje byla v gesci vychovatelů a službukonajících dozorců v souladu s časovým rozvrhem pro odsouzené. Vnitřní řád sice stanoví, že součástí vybavení cely je varná konvice nebo ponorný vařič, avšak s možnými výjimkami. Vězeňská služba odkázala na připojený spis pořízený oddělením prevence a stížností, „*ve kterém se dostupností vřelé vody pro odsouzené na cele č. 401 ve věznici již zabývala*“.
- V replice k vyjádření Vězeňské služby stěžovatel zopakoval své argumenty (zejm. ohledně souvislosti se zdravím). Poukázal na to, že uskutečňuje-li hovor s právním zástupcem, po jeho návratu je již voda studená. Porouchá-li se konvice, je výdej vody z varných hrnců toliko dočasným řešením.
- U jednání konaného u krajského soudu dne 12. 2. 2025 stěžovatel uvedl, že jakkoli voda ve varných kotlích byla vřelá, tak na cely byla roznášena pouze ve třech intervalech v době výdeje stravy. Přišel-li později, nedostal vodu vřelou, resp. žádnou. Vězeňská služba zdůraznila, že voda byla v hrncích permanentně dohřívána. Nebylo v jejích možnostech zohledňovat aktivity jednotlivých odsouzených. Absence stěžovatele v době výdeje vřelé vody nemusela nutně znamenat absenci vody zcela, neboť stěžovatel mohl uvědomit službukonajícího příslušníka a vodu obdržet. Takové žádosti Vězeňská služba ovšem nezaznamenala. Stěžovatel toto tvrzení označil za nepravdivé. Voda podle stěžovatele nebyla v okamžiku nalévání vřelá, což mohou dosvědčit spoluvězni.
- Ze sdělení Generálního ředitelství Vězeňské služby (GRVS) ze dne 15. 6. 2022 plyne, že v daném období nebyla Věznici Mírov reklamována žádná varná konvice. „*Vyraženo bylo šest varných konvic z důvodu ztráty jejich technických vlastností, poškození a nemožnosti opravy, a to na základě revize provedené v rozsahu stanoveném technickou normou ČSN 331600 ED. 2 (Revize a kontroly elektrických spotřebičů během používání)*.“
- Stěžovatel ke sdělení GRVS uvedl, že konvice byly odebrány na revizní zkoušku, ale následně je viděl na hromadě, měly vlhké dno z vnější strany, a proto se „*nediví, že neprošly revizí*“.
- Ve vyrozměnění GRVS ze dne 2. 2. 2022 je uvedeno, že vřelá voda byla stěžovateli vydávána dvakrát denně nejméně v množství 3 dcl. Z důvodu nevyhovujícího technického stavu konvic po kontrole revizním technikem a nedostatku konvic náhradních byla vřelá voda vydávána v množství 3 dcl dvakrát denně. Režim vyplýval z časového rozvrhu dne.
- Ve vyrozměnění KSZ v Ostravě, pobočky v Olomouci, ze dne 18. 5. 2022, státní zástupkyně stěžovateli sdělila, že „*na jednotlivých oddělech Věznice Mírov byly k dispozici varné konvice, nicméně při revizích elektrických spotřebičů bylo zjištěno, že část varných konvic byla poškozena a revizním technikem u těchto shledány závady, které bránily jejich běžnému užívání. Postupně jsou tedy nahrazovány nádobami na obřev vody. [...] součástí každého výdeje stravy, včetně dietního, je i dodržování pitného režimu, v tomto případě je vydáván čaj, který si strážník na vyžádání od výdejčího stravy odebere. V případě neshody výdeje s jidelním lístkem máte možnost podat stížnost přímo při výdeji stravy, kterou řeší příslušný referát věznice*“.

pokračování

Žádnou Vaši stížnost v tomto směru však věznice neregistruje. [...] k pitné vodě máte neomezený přístup a na přípravu Vámi uváděného dalšího čaje, či jiného teplého nápoje, slouží právě výdej vřelé vody z varných nádob“.

[60] Podle § 15 odst. 1 ŘVTOS odsouzeným, kterým není umožněna vlastní příprava kávy nebo čaje a nevykonávají některý z kázeňských trestů uvedených v § 46 odst. 3 písm. f), g), h) zákona, se poskytuje nejméně dvakrát denně vřelá voda na přípravu nápojů. Podle odst. 2 o přiznání léčebné výživy, jejím druhu a délce trvání rozhoduje ošetřující lékař.

[61] Podle čl. 6 odst. 12 vnitřního řádu je součástí vybavení cely varná konvice s výjimkou, kdy se odsouzenému na základě níže uvedených důvodů zajišťuje výdej vřelé vody na přípravu nápojů. Odsouzený používá varnou konvici v souladu se schváleným účelem výrobce, dbá na bezpečné, šetrné zacházení s majetkem věznice a úsporné používání z hlediska spotřeby elektrické energie. Při zjištění závady varné konvice zajistí vychovatel její kontrolu odborně způsobilou osobou. **Pokud je touto osobou konstatováno, že věc byla poškozena nesprávným používáním, nebo používání varné konvice je z bezpečnostních důvodů nežádoucí, aplikuje se následně postup dle § 15 odst. 1 ŘVTOS** (vyřaznil NSS). Odsouzenému se neumožňuje zakoupení varné konvice v prodejně věznice anebo užívání vlastní.

[62] Krajský soud dospěl k závěru, že Vězeňská služba neargumentovala ani jednou z výjimek předpokládaných v čl. 6 odst. 12 vnitřního řádu, nýbrž pouze poukazovala na § 15 odst. 1 ŘVTOS. Podle krajského soudu žádný z podkladů neobsahuje relevantní zdůvodnění odebrání varných konvic. Nadto by zjištění poruchy nemělo vést k trvalému odstranění varných konvic, protože vnitřní řád preferuje umožnění odsouzeným kdykoli si připravit horký nápoj na celách.

[63] NSS se závěrem krajského soudu nesouhlasí.

[64] Sám stěžovatel v doplnění žaloby potvrdil, že Vězeňská služba označila jako důvod odebrání varných konvic ztrátu jejich technických vlastností, poškození a nemožnost opravy, a to na základě revize. Shodný důvod (tedy že u varných konvic byly v rámci revize elektrospotřebičů zjištěny závady znemožňující jejich bezpečné užívání) plyne i z dalších, výše rekapitulovaných podkladů.

[65] Vězeňská služba ve vyjádření k žalobě uvedla, že se tvrzeného nezákonného zásahu nedopustila, a odkázala na podklady z oddělení prevence a stížností. Podrobněji vysvětlila režim výdeje vřelé vody z varných hrnců a sdělila také to, že vnitřní řád sice stanoví varné konvice jako součást vybavení cely, avšak s přípustnými výjimkami.

[66] NSS považuje za důležité zmínit, že Vězeňská služba je povinna dbát o zdraví a bezpečnost odsouzených, svých zaměstnanců i dalších osob v prostorách věznice. Z toho lze logicky dovodit, že zajišťuje také revize elektrických spotřebičů, tedy i varných konvic umístěných na celách [což plyne ze souboru právních předpisů a norem, viz např. § 2 odst. 2 ZVTOS, § 2 odst. 1 písm. f) zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, § 5 odst. 1 písm. c), e), § 6 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, § 101 a § 102 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, § 3 odst. 1 nařízení č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí, či normu ČSN 33 1600 ED. 2 stanovující způsob provádění a četnost revizí elektrických spotřebičů].

[67] NSS připouští, že Vězeňská služba se ve své argumentaci věnovala spíše podrobnostem ohledně výdeje vřelé vody podle § 15 odst. 1 ŘVTOS. Výslovně ale zmínila i to, že vnitřní řád předpokládá výjimky. V kontextu dalších okolností je podle NSS zřejmé, že Vězeňská služba vyjádřila názor, podle něhož byly splněny podmínky pro uplatnění výjimky ve smyslu čl. 6 odst. 12 vnitřního řádu.

[68] Jakkoliv byly argumenty Vězeňské služby ve vztahu k uvedenému článku stručné, s ohledem na další skutečnosti, které v řízení vyšly najevo (včetně těch, jež tvrdil a nezpochybňoval sám stěžovatel), je zřejmé, že Vězeňská služba odebrala varné konvice, protože jejich používání by bylo nežádoucí z bezpečnostních důvodů. NSS si neumí představit, jak jinak by mělo být posouzeno to, že Vězeňská služba zajistila – zcela v souladu se svými zákonnými povinnostmi – revizi elektrospotřebičů, která konstatovala nevyhovující stav varných konvic, což vedlo k jejich odebrání z cel.

[69] Skutečnost, že varné konvice nebyly reklamovány, není pro nynější předmět řízení nijak významná. V řízení nevyplynula jediná okolnost svědčící o tom, že Vězeňská služba v popsáném ohledu zanedbala své povinnosti. Stěžovatelovo tvrzení, že konvice nebyly reklamovány z důvodu šikany odsouzených, je zcela nepodloženou spekulací. Jednoduše řečeno, jestliže Vězeňská služba dospěla v návaznosti na výsledky revize k závěru, že varné konvice nebude reklamovat (neboť by reklamace nebyla s ohledem na charakter poškození úspěšná), jedná se o legitimní, běžné a pochopitelné jednání. Vězeňská služba vysvětlila také harmonogram výdeje vřelé vody, který je (zcela logicky) navázán na časový rozvrh dne odsouzených. Ani z tohoto hlediska nespátňuje NSS žádné pochybení, úmyslné zhoršování podmínek odsouzených, či dokonce šikanu. Ze sdělení KSZ pak také vyplynulo, že pitný režim, včetně výdeje teplého čaje, je vězňům zajištěn (a stěžovatel si na výdej čaje při stravě dosud nestěžoval).

[70] V řízení tedy bylo prokázáno, že používání varných konvic bylo nežádoucí z bezpečnostních důvodů (čl. 6 odst. 12 vnitřního řádu), a proto byly splněny podmínky pro postup podle § 15 odst. 1 ŘVTOS. Krajský soud o této právní otázce rozhodl v rozporu se zjištěným skutkovým stavem (který byl však podle NSS zjištěn dostatečně).

[71] NSS se neztotožňuje ani s poznámkou krajského soudu ohledně „trvalého odstranění varných konvic“. Takové konstatování je podle NSS nepřipadné. V dané věci je stěžejní, že v období let 2021 až 2024 byly splněny podmínky pro postup podle § 15 odst. 1 ŘVTOS. Vězeňská služba vysvětlila, proč byly varné konvice nahrazeny výdejem vody z varných hrnců a popsala související okolnosti. NSS nezpochybňuje, že nahrazení varných konvic výdejem vody mělo být ve smyslu čl. 6 odst. 12 vnitřního řádu dočasným řešením. Vnitřní řád ani jiný právní předpis ovšem nestanovuje maximální délku výjimečného opatření, a proto nemá závěr krajského soudu o jeho trvalosti oporu v žádném právním (či interním) ustanovení. Ze samotné délky trvání výjimečného opatření tedy za daných okolností nelze pro posuzovanou věc dovodit žádné relevantní závěry.

[72] NSS pro úplnost poznamenává, že vnitřní řád věznice je interním normativním aktem nižší právní síly než ŘVTOS. V průběhu času se může měnit, neboť ředitel věznice přirozeně musí reagovat na aktuální záležitosti. Podstatné je, aby byl vnitřní řád vždy v souladu s normami vyšší právní síly.

[73] Pouze proto, že vnitřní řád v určitém období umožnil odsouzeným používat varné konvice na celách, nelze dogmaticky trvat na tom, že odsouzení musejí mít takový nárok „navždy“. Tím by byla řediteli věznice nepřipustně odňata možnost reagovat na aktuální situaci věznice. *Ad absurdum* by to mohlo znamenat, že věznice by stále dokola musela nakupovat varné konvice, i kdyby odsouzení nerespektovali pokyny k zacházení se spotřebiči a vždy je v krátké době poškodili tak, že by jejich další užívání nebylo bezpečné. Takový přístup by byl jednoznačně nevhodný, nelogický a je třeba jej odmítnout. V důsledku by ředitel věznice nemohl reagovat ani na finanční (rozpočtovou) situaci věznice, což je podle NSS také nežádoucí. NSS souhlasí s Vězeňskou službou, že pouze z důvodu subjektivního vnímání diskomfortu stěžovatele nelze dovozovat její pochybení (srov. § 27 ZVTOS).

[74] NSS uzavírá, že kasační stížnost Vězeňské služby je důvodná v rozsahu směřujícím proti výroku III napadeného rozsudku. Proto NSS uvedený výrok zrušil a věc v tomto rozsahu

pokračování

vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s. ve znění účinném do 31. 12. 2025). V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným NSS v rušícím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[75] V dalším řízení tedy krajský soud zohlední výše uvedené závěry a v jejich světle znovu posoudí, zda se Vězeňská služba dopustila tvrzeného nezákonného zásahu. Také se bude zabývat tím, zda a jak je třeba pojetí o dílčích otázkách, jež dosud pro nadbytečnost neposoudil (viz bod 93 napadeného rozsudku). Zváží například to, zda je vůbec v rámci tvrzeného zásahu nezbytné zjišťovat přesnou teplotu vody, jež byla rozlišována. Rovněž vyhodnotí, zda je třeba doplnit dokazování, či pro posouzení postačí dosud zjištěné skutečnosti (viz bod [59] tohoto rozsudku).

3.4 K výroku IV napadeného rozsudku – hygienické potřeby

[76] **Stěžovatel** namítl nesprávné posouzení povinnosti Vězeňské služby zabezpečovat odsouzeným hygienické potřeby a chybné a nedostatečné zjištění skutkového stavu.

Obecná východiska

[77] Podle § 28 odst. 2 písm. h) ZVTOS *je odsouzený povinen dodržovat zásady hygieny*. Podle § 16 odst. 5 ZVTOS *se odsouzeným denně zabezpečuje doba potřebná k osobní hygieně*.

[78] Podle § 21 odst. 1 ŘVTOS platí, že *věznice je povinna vytvořit náležité podmínky pro dodržování osobní hygieny odsouzených tak, aby bylo zajištěno denní umývání, pravidelné holení a vykonávání běžných hygienických úkonů*. Podle odst. 4 téhož ustanovení *odsouzenému, který nemá základní hygienické prostředky ani peněžní prostředky na jejich zakoupení, poskytne správa věznice základní hygienické potřeby v nutném množství a sortimentu*.

[79] Podle § 16 odst. 1 NGR č. 6/2012 *základní hygienické prostředky poskytuje věznice vězněným osobám pouze v případech stanovených právním předpisem*. Podle odst. 2 *se poskytovanými základními hygienickými prostředky rozumí mýdlo pro osobní hygienu, zubní pasta, kartáček na zuby, hřebek na vlasy, holicí strojek se skrytými břity, holicí štětka, mýdlo na holení, toaletní papír a hygienické vložky pro ženy*. Podle odst. 3 platí, že *vězněným osobám poskytuje věznice hygienické prostředky v základní náležitosti, a to mýdlo pro osobní hygienu a toaletní papír podle skutečné potřeby minimálně jedenkrát měsíčně*. *Ostatní základní hygienické prostředky, vyjmenované v odstavci 2, poskytne věznice vězněné osobě na základě podané odůvodněné písemné žádosti, schválené pověřeným zaměstnancem*. *Žádost je nutné posuzovat i z pohledu využití všech jiných možností poskytovaných vězněné osobě k zajištění základních hygienických prostředků*.

[80] Podle NSS je nepochybné, že věznice je povinna umožnit odsouzeným dodržovat zásady hygieny. Výše uvedené předpisy stanovují způsob, jak mohou odsouzení získat základní hygienické prostředky přímo od Vězeňské služby, neobstarají-li si je jinak.

[81] NSS souhlasí s krajským soudem, že ZVTOS ani ŘVTOS nestanoví žádné konkrétní hygienické potřeby, které by byla věznice povinna odsouzenému bez dalšího pravidelně a bezplatně zajišťovat. Tuto povinnost stanoví vnitřní předpis, a to pouze ve vztahu k toaletnímu papíru a toaletnímu mýdlu minimálně jednou měsíčně. Zbylé základní hygienické prostředky (příp. mýdlo či toaletní papír nad uvedené množství) bylo možné poskytnout na písemnou odůvodněnou žádost.

[82] Jak přiléhavě poznamenal již krajský soud, podání takové žádosti nelze *a priori* považovat za nepřiměřenou administrativní překážku, jejíž překonání by po odsouzených nebylo možné požadovat. Je totiž třeba zohlednit též potřebu zabránit plýtvání hygienickými potřebami a neohospodárnému vynakládání finančních prostředků věznice.

[83] Česká vnitrostátní úprava tedy umožňuje poskytování základních hygienických potřeb odsouzeným a splňuje standardy vymezené v judikatuře ESLP a EVP. Pro úplnost NSS

poznává, že pan Melnitis, jehož případem se ESLP zabýval (a na který odkazoval stěžovatel), nedostával „*v předběžné vazbě*“ po dobu téměř pěti měsíců mýdlo, zubní kartáček, pastu ani toaletní papír a vláda tvrdila, že si je mohl sám koupit. Takový případ nelze vůbec srovnávat s tím, jaké možnosti skýtají výše uvedené předpisy odsouzeným ve Věznici Mírov.

[84] Stejně tak je podle NSS zřejmé, že citované předpisy jsou v souladu se sdělením VOP ze dne 13. 11. 2017, na něž odkazoval stěžovatel (a v němž VOP navrhl opatření, aby Vazební věznice Olomouc vydávala každému vězni toaletní papír a mýdlo, v individuálních případech toaletní papír nad rámec měsíčního přidělu na vyžádání).

Aplikace obecných východisek na nyní posuzovanou věc

[85] NSS připomíná, že v žalobě stěžovatel tvrdil „*neposkytování minimální hygieny, mimo dvou rolí WC papíru za dva měsíce*“, s tím, že absolutním minimem je toaletní papír, mýdlo, zubní pasta a kartáček. V doplnění žaloby uvedl, že Vězeňská služba vůči němu porušuje minimální hygienické standardy a že nelze požadovat, aby si odsouzení kupovali hygienu za sociální kapesné. Petit formuloval tak, že nezákonný zásah Vězeňské služby měl spočívat „*v nezabezpečení potřebné hygieny pro žalobce, která se skládá min. z pravidelných dodávek mýdla na praní, toaletního mýdla, kartáčku, zubní pasty a toaletního papíru, to vše v potřebném množství*.“ K prokázání svých tvrzení navrhl k důkazu výsledků účastníků, žádost o vydání hygieny ze dne 13. 2. 2022, dopisy ROČJ, dopisy (sdělení) VOP a bod 1 usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci ve své jiné věci.

[86] S ohledem na výše uvedené bylo třeba posoudit, zda Vězeňská služba umožnila stěžovateli disponovat dostatečným množstvím hygienických prostředků v souladu s výše uvedenými předpisy. NSS se také musel zabývat tím, zda stěžovatel unesl důkazní břemeno a jestli krajský soud nepochybil, neprovedl-li stěžovatelem navržené důkazy.

[87] Podle NSS vyznívají stěžovatelova žalobní tvrzení tak, že se domáhal, aby automaticky od Vězeňské služby dostával *všechny jmenované hygienické prostředky*, a to v množství, které by on sám uznal za potřebné, aniž by za ně platil ze svého kapesného.

[88] NSS souhlasí s krajským soudem v tom, že stěžovatel netvrdil, natož aby prokázal (k tomu podrobněji níže), že uplatnil žádost ve smyslu výše uvedeného vnitřního předpisu. Nevyužil tedy postupu předvídaného relevantními předpisy, umožňujícího získat požadovaný soubor hygienických prostředků, aniž by za ně jako odsouzený platil ze svého kapesného. Za takové situace se Vězeňská služba nedopustila tvrzeného nezákonného zásahu, neboť stěžovatel neučinil patřičné kroky k tomu, aby mu Vězeňská služba poskytla hygienické prostředky v požadovaném množství.

K důkazním prostředkům

[89] Další námitky stěžovatele se týkaly nesprávně, resp. nedostatečně zjištěného skutkového stavu a neprovedení některých navrhovaných důkazů. NSS se proto zabýval tím, jaké důkazy stěžovatel navrhl, které byly provedeny a jaká skutková zjištění z nich lze učinit.

[90] Ze žádosti o vydání zaslané hygieny ze dne 13. 2. 2022 plyne pouze to, že stěžovatel žádal ředitele věznice o vydání balíčku, jehož obsahem byla hygiena a který mu vychovatel nevydal. Dokument rozhodně není žádostí o poskytnutí základních hygienických prostředků ve smyslu § 16 odst. 3 NGR č. 6/2012. Nic podstatného neplyne ani z korespondence stěžovatele a ROČJ, která se týkala zasílání balíčků a zjišťování různých záležitostí ohledně otce stěžovatele.

[91] Ani z dopisů VOP, na něž stěžovatel odkazoval, neplyne, že by Vězeňskou službu žádal o jakékoliv hygienické prostředky. V dopise ze dne 7. 2. 2022 VOP stěžovateli sdělil: „*V dopise neuvádíte podstatné okolnosti věci, neuvádíte, zda jste si již na konkrétní problém stěžoval, či nikoli a jak případně byla Vaše stížnost vyřízena. Z tohoto důvodu tedy nejprve doporučuji podat i písemnou stížnost na oddělení prevence*

pokračování

a stížností. [...] V případě, že podáte stížnost ve věznici, bude se jí věznice zabývat. Pro své šetření může nashromáždit podklady, ze kterých pak při svém šetření případně může vycházet ochránce.“ Dopis VOP ze dne 22. 8. 2022 se týká především tvrzené diskriminace ROČJ a nevydání balíčku (k tomu viz níže). Na okraj VOP zmínil, že podle šetření státní zástupkyně byly stěžovateli vydávány úklidové prostředky i toaletní papír.

[92] Stěžovateli tedy nelze přisvědčit, že Vězeňskou službu opakovaně upozorňoval na nedostatek hygienických prostředků, natož že si o ně žádal. Nic takového z dokazování nevyplynulo. Na tom nic nemění ani skutečnost, že stěžovatel podal podnět ke KSZ (i VSZ). Jak již uvedl krajský soud, bylo prokázáno pouze to, že si stěžovatel v obecné rovině stěžoval u dozorových orgánů na nedostatek hygienických prostředků. To ovšem nic nevypovídá o tom, zda podal odůvodněnou žádost o vydání konkrétního hygienického prostředku a v jakém množství, ani zda se Vězeňská služba v daném ohledu dopustila nezákonného zásahu.

[93] Stěžovatel uplatnil dílčí námitku, že krajský soud neprovedl navrhované důkazy účastnickou a svědeckou výpovědí spoluvězně (ohledně neprovedení jiných důkazů kasační námitku neuplatnil). NSS ze spisu krajského soudu zjistil, že stěžovatel výslech svědka k výše uvedenému nezákonnému zásahu vůbec nenavrlh (a to ani v žalobě, ani v jejích doplněních, replice či u jednání). Výslech svědka byl navrhnut toliko k jiným tvrzeným zásahům. Krajský soud se tedy nedopustil pochybení, jestliže takový důkaz ohledně tvrzeného zásahu neprovedl.

[94] NSS dále ověřil, že stěžovatel navrhl svůj účastnický výslech, a to v doplnění žaloby. U jednání konaného dne 19. 6. 2025 sice krajský soud zamítl všechny dosud neprovedené důkazy, v odůvodnění napadeného rozsudku však výslovně neuvedl, proč nevyhověl návrhu účastnického výslechu. Toto pochybení však NSS považuje za zcela marginální.

[95] Výslech účastníka je pouze podpůrným důkazním prostředkem, přicházejícím v úvahu jen tehdy, nelze-li skutečnost prokázat jinak (srov. § 131 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.). Taková situace v posuzované věci nenastala, neboť účastnický výslech nemohl nijak přispět k objasnění skutečností relevantních pro rozhodnutí o tvrzeném zásahu. Podstatné totiž bylo to, že stěžovatel ani netvrdil (natož aby prokázal), že v souladu s § 16 odst. 3 NGR č. 6/2012 žádal o jakékoliv hygienické prostředky (ať již o ty, na něž neměl automaticky nárok, nebo o větší než stanovené měsíční množství, např. u toaletního papíru).

[96] Byť je tedy námitka stěžovatele týkající se dokazování zčásti (velmi okrajově) důvodná, nemohlo to mít vliv na celkovou zákonnost výroku IV napadeného rozsudku. NSS uzavírá, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně.

K tvrzením ohledně (ne)poskytování mýdla a toaletního papíru

[97] Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že „že nikdy netvrdil, že mu žalovaná poskytovala toaletní mýdlo a stejně tak netvrdil, že mu byl WC papír poskytován min. 1x měsíčně“. Ohledně toaletního papíru NSS uvádí, že tvrzené množství toaletního papíru, které stěžovatel dostával (dva jednou za dva měsíce), odpovídalo množství stanovenému v § 16 odst. 3 NGR č. 6/2012. NSS opakuje, že stěžovatel neprokázal, že by si o další množství požádal. V tomto ohledu Vězeňská služba nepochybila.

[98] Ohledně mýdla se krajský soud dopustil dílčí chyby. Podle něj totiž účastníci shodně uváděli, že stěžovatel dostával mýdlo. NSS však v soudním spise ověřil, že stěžovatel skutečně v řízení netvrdil, že by mýdlo dostával. Toto dílčí pochybení ovšem nemůže mít v kontextu tvrzeného nezákonného zásahu vliv na celkovou zákonnost výroku IV napadeného rozsudku.

[99] Z výše uvedeného shrnutí (zejm. bod [85] tohoto rozsudku) je zřejmé, že stěžovatel nezdůrazňoval, že by pro něj bylo problematické nedostávání toaletního mýdla, na něž měl mít

automaticky nárok. Tvrzeň nezákonný zásah vyzníval tak, že stěžovateli vadí, že nedostává pět druhů hygienických prostředků automaticky v množství, které on sám považuje za potřebné, aniž by je kupoval z kapesného (viz též bod [85] tohoto rozsudku).

[100] Za takové situace považuje NSS za logické a dostatečné posouzení krajského soudu, jenž neshledal nezákonný zásah, neboť stěžovatel nepodal u Vězeňské služby odůvodněnou žádost na vydání konkrétního druhu a množství hygienických prostředků.

[101] Jinými slovy, sám stěžovatel „zamlžil“ to, že údajně nedostával vůbec žádné mýdlo, ačkoliv na něj měl automaticky nárok. Vzhledem k tomu, jak je formulován petit, bylo namístě stěžovatele obecně odkázat na vnitřní předpis, který stanoví postup umožňující odsouzeným požádat o základní hygienické prostředky či o jejich větší (než automaticky poskytované) množství.

[102] Samotná podoba žalobních tvrzení (a daného petitu žaloby) tedy učinila okrajovou otázku, zda stěžovatel mýdlo skutečně dostával, či nikoliv. NSS opakuje, že jestliže se chtěl stěžovatel domoci hygienických prostředků, na něž měl podle vnitřních předpisů automaticky nárok, měl tak výslovně formulovat petit. Neučinil-li tak, lze jej odkázat na obecnou možnost podat odůvodněnou žádost o vydání základních hygienických prostředků. Tak by bylo teoreticky možné napravit tvrzený nežádoucí stav (příp. získat důkaz, že Vězeňská služba mu skutečně odmítla vydávat mýdlo, přestože na něj měl nárok).

[103] Vedle povinností Vězeňské služby není ani stěžovatel zbaven své povinnosti součinnosti, resp. péče o vlastní práva. NSS připomíná princip subsidiarity zásahové žaloby. Soudní ochrana je krajním prostředkem a má nastoupit až tehdy, jestliže nebylo možné dosáhnout nápravy v rámci veřejné správy.

[104] Také proto je podle NSS legitimní požadovat po stěžovateli, aby se domáhal vydání dostatečného množství mýdla nejprve stanoveným způsobem u Vězeňské služby. Pokud tak neučinil, jde to v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem k jeho tíži.

[105] S ohledem na vše výše uvedené NSS uzavírá, že ačkoliv korigoval (resp. doplnil) posouzení krajského soudu, není kasační stížnost stěžovatele v rozsahu směřujícím proti výroku IV napadeného rozsudku důvodná.

3.5 K výroku V napadeného rozsudku – masti

[106] **Stěžovatel** namítl, že krajský soud nerozhodl o žalobním návrhu (stěžovatel nežádal zabezpečení mastí Vězeňskou službou, ale o umožnění si je obstarat). Podle stěžovatele k umožnění obstarání mastí plně dostačovalo doporučení lékaře.

[107] NSS v soudním spise zjistil následující skutečnosti. V doplnění žaloby stěžovatel uvedl, že „by měl dostávat mast dle vlastního výběru na promazávání obličje a na ruce, která byla stěžovateli doporučena lékařkou“. K důkazu navrhl dvě lékařské zprávy. V první lékař „doporučuje promazávat (suchou kůži obličje) mastí dle vlastního výběru“. Ve druhé lékařka předepisuje léky a jako „doplnění terapie doporučuje Indulon 64“. Petit formuloval tak, že Vězeňské službě se „zakažuje pokračovat v nezákonném zásahu, spočívajícím v nezabezpečení potřebné hygieny, která se skládá min. z [...] masti na promazávání obličje dle vlastního výběru, masti indulona na ruce, to vše v potřebném množství“. Následně petit upravil tak, že měl krajský soud určit toliko nezákonnost tvrzeného zásahu, spočívajícího v „neumožnění zaslání mastí“. U jednání konaného dne 19. 6. 2025 stěžovatel k výslovnému dotazu krajského soudu, jak rozumět změně formulace petitu, sdělil, že požaduje určení, že se Vězeňská služba dopustila nezákonného zásahu tím, že mu „nezajistila mast na promazávání obličje dle vlastního výběru a mast Indulona 64“.

[108] NSS nesouhlasí s názorem stěžovatele, že požadoval toliko možnost obstarat si masti. Z jeho tvrzení a formulace petitu je zcela zřejmé, že chtěl, aby mu je „obstarala či zajistila“ Vězeňská

pokračování

služba (což výslovně potvrdil u jednání konaného dne 19. 6. 2025). Dílčí námitka, že krajský soud nerozhodl o žalobním návrhu, tak není důvodná.

[109] Jak uvedl již krajský soud, z žádného právního předpisu (vč. zákona o zdravotních službách, jenž stěžovatel citoval v kasační stížnosti) neplyne povinnost Vězeňské služby obstarat (zajistit) stěžovateli masti, které mu jako doplňkovou péči doporučil lékař. Podle NSS je nepochybné, že masti, jichž se stěžovatel dožadoval, mu lékaři v lékařských zprávách doporučili jako doplněk, tedy jakýsi nadstandard nezbytného léčení.

[110] NSS připomíná, že odsouzený má za stanovených podmínek právo přijímat balíčky (viz § 24 odst. 1 ZVTOS), popř. nárok na kapesné (srov. § 26a, § 39h odst. 1 ZVTOS). Také zcela obecný náznak stěžovatele, že si masti nemohl obstarat, je tedy sám o sobě nepřipadný.

[111] NSS uzavírá, že kasační námitky směřující proti výroku V napadeného rozsudku nejsou důvodné.

3.6 K výroku VI napadeného rozsudku – koupání

[112] **Stěžovatel** namítl nedostatečnou délku koupání a nerovné postavení vězňů při sprchování.

[113] NSS předně uvádí, že dílčí námitku svévolného jednání Vězeňské služby a nerovného postavení pracujících a ostatních vězňů uplatnil stěžovatel poprvé až v kasační stížnosti, ačkoliv mu nic nebránilo vznést ji již v řízení před krajským soudem. Z toho důvodu ji NSS posoudil jako nepřipustnou a k souvisejícím nově tvrzeným skutečnostem nepřihlédl (§ 104 odst. 4, § 109 odst. 5 s. ř. s.). NSS nepřihlédl ani k novému tvrzení, že ve sprše chyběla sprchovací hlavice.

[114] Podle § 21 odst. 2 ŘVTOS *se koupání odsouzeným umožní nejméně dvakrát týdně. Pokud to vyžaduje pracovní zařazení odsouzených nebo jiné okolnosti, umožní se koupání častěji. Za koupání se v podmínkách výkonu trestu považuje sprchování teplou vodou. Pokud z provozních nebo energetických důvodů nelze koupání přechodně zabezpečit, musí být vždy zajištěna možnost řádného umytí v teplé vodě.*

[115] Jak přiléhavě uvedl již krajský soud, doba koupání není právními předpisy (ani EVP, na něž se stěžovatel odvolával) stanovena. Požadavek stěžovatele na umožnění koupání dvakrát týdně po dobu 10 minut tedy nemá oporu v žádném právním předpisu a stěžovatel jej ani nijak relevantně nezduvodnil.

[116] Krajský soud ani NSS nezpochybňují, že doba koupání vězňů musí být přiměřená a umožňovat uspokojivé provedení očisty. Čtyři a půl minuty dvakrát týdně považuje i NSS za dostatečné na to, aby stěžovatel provedl celkovou očistu včetně mytí vlasů.

[117] Jen zcela na okraj učinil krajský soud poznámku o délce vlasů stěžovatele. Na výsledné posouzení neměla valný vliv, a proto není třeba zabývat se blíže tím, proč má stěžovatel krátké vlasy.

[118] Odtok studené vody z potrubí na počátku sprchování předtím, než začne téct voda teplá, stejně jako případné kolísání vody, považuje NSS (ve shodě s krajským soudem) za zcela přirozený jev, s nímž se musí smířit a potýkat i osoby, které nejsou ve VTOS.

[119] NSS souhlasí s krajským soudem, že provedení výsledku účastníků a svědků by pro posouzení věci bylo nadbytečné. Skutkový stav byl zjištěn dostatečně.

[120] Pouze na okraj NSS zmiňuje, že v řízení vyplynulo, že stěžovateli bylo ze zdravotních důvodů (v části posuzovaného období) dokonce upraveno režimové opatření tak, že se mohl sprchovat denně.

[121] S ohledem na výše uvedené NSS dospěl k závěru, že kasační námitka nezákonnosti výroku VI napadeného rozsudku není důvodná.

3.7 K výroku VII napadeného rozsudku – diskriminace neumožněním přijímat balíčky s hygienou od ROČJ

[122] **Stěžovatel** namítl také nesprávnost výroku VII napadeného rozsudku. Trval na tom, že jej Vězeňská služba diskriminovala neumožňováním přijímat hygienické balíčky od ROČJ.

[123] NSS souhlasí s krajským soudem, že Vězeňská služba přesvědčivě vysvětlila, proč stěžovatel nemohl obdržet „H“ balíček s hygienickými potřebami. Výdej balíčků se v daném období řídil podle NGR č. 39/2012 (což stěžovatel v řízení před krajským soudem nezpochybňoval). Tento vnitřní předpis neumožňoval odsouzeným ve VTOS přijímat „H“ balíček. Mohli jej přijímat toliko obvinění ve vazbě. Stěžovatel tedy neměl právo na vydání takového balíčku, i kdyby mu byl zaslán. Právě to je podstatné pro posouzení, zda se Vězeňská služba dopustila tvrzeného zásahu. Nemohl-li stěžovatel „H“ balíček obdržet, pak jej Vězeňská služba nemohla diskriminovat jeho nevydáním.

[124] Vězeňská služba rovněž uvedla logické tvrzení, že „H“ balíček nemohl být vydán (ze stejných důvodů) ani odsouzenému Tretyakovovi, jakkoli stěžovatel tvrdil opak.

[125] Vězeňská služba také objasnila, že tiskopisy pro žádosti o balíček byly formulářové, společné pro vazbu i VTOS. Pouze z této skutečnosti ovšem nelze dovozovat, že stěžovatel měl nárok na přijetí kteréhokoliv typu balíčku, jenž byl ve formuláři informativně uveden.

[126] NSS ověřil, že z potvrzení o právu na přijetí balíčku ze dne 16. 1. 2022 neplyne žádný příslib či potvrzení, že stěžovatel má nárok na „H“ balíček. Ten je zmíněn pouze ve výčtu označení balíčků s tím, že „*příslušnou zkratku druhu balíčku*“ je třeba na balíček a průvodku vyznačit. Podle NSS je notorií, že formuláře bývají obecné a zpravidla zahrnují více variací, z nichž se na konkrétní situaci může vztahovat jen některá část formuláře a související informace.

[127] NSS uzavírá, že Vězeňská služba se nedopustila tvrzeného nezákonného zásahu, jenž podle stěžovatele spočíval v diskriminaci ROČJ vůči jiným spolkům, resp. nemožnosti vydat stěžovateli hygienické balíčky od tohoto spolku.

[128] Skutečnost, zda Vězeňská služba později z nějakého důvodu stěžovateli určité hygienické potřeby vydala, je pro posouzení předmětu tohoto řízení irelevantní.

[129] NSS uzavírá, že kasační námitka nesprávnosti výroku VII napadeného rozsudku není důvodná.

[130] Pro úplnost NSS ověřil, že u jednání konaného dne 12. 2. 2025 stěžovatel navrhl výslech svědka – bývalého kaplana věznice. U jednání konaného dne 19. 6. 2025 sice krajský soud zamítl důkazní návrh týkající se všech dosud neprovedených důkazů, v odůvodnění napadeného rozsudku však výslovně neuvedl, proč tomuto konkrétnímu návrhu nevyhověl. Stěžovateli je tedy třeba v popsaném ohledu přisvědčit. Toto pochybení však NSS považuje za zcela marginální, neboť provedení takového důkazu by pro posouzení věci bylo nadbytečné a na výsledek nemohlo mít žádný vliv.

4. Závěr a náklady řízení

[131] NSS uzavírá, že krajský soud neporušil stěžovatelem citovaná ustanovení EÚLP či LZPS ani § 36 odst. 1 s. ř. s.

[132] NSS neprovedl stěžovatelem ani Vězeňskou službou navrhované důkazy (kontrolní měření, zprávu VOP, reakci na výzvu k dodatečnému vyjádření od VOP, sdělení VSZ, vnitřní řád Věznice

pokračování

Mírov, povolenku Věznice Bělušice, rozhodnutí soudu aj.), neboť by to bylo nadbytečné.

[133] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost **stěžovatele** není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Stěžovatel neměl ve věci (v rozsahu jím podané kasační stížnosti) úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Vězeňské službě nevznikly v řízení o kasační stížnosti stěžovatele náklady nad rámec její běžné činnosti.

[134] Kasační stížnost **Vězeňské služby** je důvodná v rozsahu směřujícím proti **výroku III** napadeného rozsudku. Proto NSS uvedený výrok zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (podrobněji viz výše). Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Vězeňské služby (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.), a to v rozsahu, v němž mu byla věc zdejším soudem vrácena k dalšímu řízení.

[135] Vzhledem k tomu, že **výrok VIII** napadeného rozsudku o náhradě nákladů řízení obsahově navazoval (mimo jiné) na zrušený výrok III napadeného rozsudku, NSS jej rovněž zrušil, aby krajský soud znovu rozhodl o nákladech řízení před krajským soudem, a to v návaznosti na výsledek dalšího řízení.

[136] V rozsahu směřujícím proti **výroku I** napadeného rozsudku není kasační stížnost Vězeňské služby důvodná, a proto ji NSS v této části zamítl. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Vězeňská služba neměla v této části věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Stěžovatel naopak úspěšný byl, náhradu nákladů řízení však nepožadoval a ani žádné náklady nedoložil.

[137] Krajský soud stěžovateli ustanovil zástupce, jehož odměnu a hotové výdaje hradí stát. NSS proto rozhodl o odměně a nákladech ustanoveného zástupce a přiznal mu odměnu ve výši 3 x 4 620 Kč za tři úkony právní služby (kasační stížnost vč. doplnění, vyjádření ke kasační stížnosti Vězeňské služby a replika k vyjádření Vězeňské služby) podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 5 a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Dále NSS přiznal paušální náhradu hotových výdajů za tyto úkony ve výši 3 x 450 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce nedoložil, že je plátcem DPH, a proto NSS nepřiznal částku odpovídající dani. Celková částka 15 210 Kč bude zástupci stěžovatele vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 19. února 2026

L. S.

Ondřej Mrákota v. r.
předseda senátu